

Indiener: E. Veldhuis - T. Koenderink SVB (Samen Voor Berkelland)

Datum indiening vraag: 11-12-2025

Datum verzending antwoord: 18-12-2025

Politieke Avond van: 9-12-2025

Raadsvergadering van: 13-1-2025

Onderwerp: Achterhoekse aanpak Wonen, Welzijn & Zorg

Wij citeren: "De Achterhoek staat voor grote uitdagingen op het gebied van wonen, welzijn en zorg. Door vergrijzing, een toenemend aantal kwetsbare inwoners en personeelstekorten in de zorg is een regionale aanpak noodzakelijk." De SVB erkent dit probleem en ziet deze aanpak als een goede start naar een toekomstbestendige toekomst. Echter zien wij ook een aantal drempels binnen deze aanpak. Wij zien liever een lokale aanpak, niet regionaal. Doetinchem heeft bijvoorbeeld een veel hogere wachttijd voor urgente zaken, iets wat met de nieuwe aanpak naar ons wordt verschoven. Zo krijgt onze urgente doelgroep minder snel hulp. Wat daarbij ook een probleem kan zijn is dat je de bekende leefomgeving van deze groepen verplaatst naar een onbekende, iets wat niet ten goede komt van de persoonlijke ontwikkelingen van deze groepen.

Vraag:

In het voorstel en besluit staat onder communicatie uitgelegd dat er een tekort is aan passende woningen. En dat wij met een vergrijzing te maken krijgen. Echter vragen wij ons hierbij af; deze vergrijzing is toch al jaren duidelijk? Waarom moet er nu ineens ad hoc gebouwd worden terwijl dit al veel eerder gebeurd had kunnen zijn?

Wie is er verantwoordelijk geweest voor de woningbouwopgave van de afgelopen 5-10 jaar en waarom is er niet eerder rekening gehouden met de a.s. vergrijzing en nood voor passende woningen?

Antwoord (in te vullen door college):

In de Woonvisie van de gemeente Berkelland 2020-2025 (vastgesteld op 26 mei 2020) is expliciet aandacht voor passend wonen in relatie tot de vergrijzing. Er worden duidelijke beleidslijnen rondom passend wonen in het licht van vergrijzing beschreven. Deze beleidslijnen richten zich onder meer op levensloopbestendige woningen en woonvormen, stimulering van zelf- en samenredzaamheid en creatie van tussenvoorzieningen (zoals geclusterd wonen). De afgelopen 5 tot 10 jaar had de Achterhoek het stempel krimpregio en werd er minder gebouwd. Er komen met de Wet Versterking regie op volkshuisvesting meer krachtige juridische (sturings)mogelijkheden om regie te voeren op het aantal, de locatie en de doelgroep van woningbouw, voor passende ouderenwoningen. De Wet verplicht provincies en gemeenten tot het maken van regionale afspraken.

Vraag:

Onder voorstel en besluit staat onder financiën dat er geen directe gevolgen zijn voor de gemeente. Dit begrijpen wij niet goed. In een artikel van de 8HRK uit 2023 staat het volgende: "gemeenteraad moet nog

Commentaar [HZ1]: Regien

Toelichting:

1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

besluiten om geld beschikbaar te stellen voor de projecten.” Hieruit halen wij dat de kosten van nieuwe woningen onder andere liggen bij de gemeente. Dus in een plan van aanpak om meer en nieuwe passende woningen te bouwen wordt er gezegd dat dit geen financiële gevolgen zal hebben voor de gemeente?

Kan dit verduidelijkt worden?

Antwoord:

Een artikel van de 8RHK uit 2023 maakt geen deel uit van de voorliggende besluitvorming en er wordt geen bron in de vraag genoemd. Daar kunnen wij dus niet op reageren.

In het raadsvoorstel staat onder financiën dat er geen directe financiële gevolgen zijn voor de gemeente. Dat betekent dat het voorstel de gemeente geen geld kost. Wanneer er concrete projecten volgen en er wel een financiële bijdrage van de gemeente wordt gevraagd, volgt waar nodig een separaat voorstel voor de gemeenteraad.

Vraag:

Hoe gaat de gemeente, in samenspraak met Prowonen en andere belanghebbende corporaties, ervoor zorgen dat de huurprijzen sociaal blijven? Nu gaan er oudere woningen weg, die absoluut geen nieuwbouw zijn, voor minimaal 850 euro per maand. Een overstap die de meeste ouderen niet willen maken omdat hun pensioen dit niet toereikt of omdat zij in hun gekochte huis vele malen minder betalen. Als wij kijken naar jongeren, in dit geval kwetsbare jongeren die uitstromen van een instelling of beschermd/beschut wonen. Dan is een appartementje met een lagere huurprijs helemaal top. Niet een nieuwbouw appartement waarbij de huurprijs rond de 900 euro zal liggen.

Dus hoe gaat het college ervoor zorgen, in samenspraak, dat de woningen betaalbaar blijven voor de verschillende groepen?

Antwoord:

ProWonen en andere belanghebbende woningcorporaties zijn toegelaten instellingen. Toegelaten instellingen zijn organisaties die door de overheid zijn aangewezen om sociale huurwoningen te bouwen, verhuren en beheren voor mensen met een laag inkomen. Toegelaten instellingen zijn gebonden aan de Woningwet, het Besluit toegelaten instellingen volkshuisvesting (Btiv) en de Regeling toegelaten instellingen volkshuisvesting (Rtiv).

De Woningwet is landelijke wetgeving die o.a. vastlegt dat toegelaten instellingen primair verantwoordelijk zijn voor betaalbare sociale huur en dat zij werken onder toezicht van de overheid, volgens strikte regels voor doelmatigheid en transparantie. Daarnaast bepaalt de wet, samen met het woningwaarderingssysteem, de maximale huurgrenzen en jaarlijkse huurverhogingen.

Het Besluit toegelaten instellingen volkshuisvesting verplicht toegelaten instellingen hun kerntaak uit te voeren: het aanbieden van betaalbare sociale huurwoningen binnen vastgestelde huurgrenzen.

Toelichting:

- 1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.*
- 2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.*
- 3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.*

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

De Regeling toegelaten instellingen volkshuisvesting werkt deze regels verder uit met gedetailleerde voorschriften over onder andere boekhouding, verkoop van woningen, scheiding van DAEB-activiteiten en maximale huursom.

Door deze landelijke regels, aangevuld met lokale prestatieafspraken en planologische instrumenten, wordt geborgd dat sociale huurwoningen betaalbaar en toegankelijk blijven.

Vraag:

Tijdens de raadsvergadering van 9 december is kort uitgelegd wat de fair share zal inhouden. Toch hebben wij hier nog een aantal vragen over.

Doetinchem is een grote plaats, met meer inwoners en dus ook meer urgente casussen. Ook met de toename aan asielzoekers en het plaatsen van statushouders krijgen wij te maken met een grotere groep urgente woningzoekers. En dat naast de groep jongeren die ook graag uit huis zou willen.

Als de fair share inhoudt dat wij als Berkelland meer mensen zullen opvangen vanuit buiten de gemeente, welk effect zal dit dan hebben op de Berkellandse woningzoekenden?

Graag uitgebreid toelichten met cijfers.

Antwoord:

De fair share zorgt voor voldoende betaalbare woningen voor alle aandachtsgroepen, met een evenwichtige verdeling over de Achterhoekse gemeenten. Hierbij hanteren de Achterhoekse gemeenten een verdeling naar rato van het aantal inwoners per gemeente, wat neerkomt op 14% van de totale groep urgente aandachtsgroepen bij de gemeente Berkelland. Op basis van een schatting zullen dit 97 mensen uit urgente aandachtsgroepen zijn. Hierdoor is het mogelijk dat er inwoners uit andere gemeenten zich vestigen in de gemeente Berkelland. Het kan ook inhouden dat inwoners die oorspronkelijk uit de gemeente Berkelland komen, zich weer kunnen vestigen in de gemeente. Er is geen data beschikbaar over de kansen van Berkellandse woningzoekenden in de gemeente met betrekking tot de fair share maatregel. Overigens hechten we eraan te benadrukken dat fair share afspraken in regio's zullen worden verplicht door het Rijk in het kader van de Wet versterking regio's op de volkshuisvesting.

Vraag:

M.b.t. de bovenstaande vraag:

Betekent de nieuwe fair share-verdeling dat er mogelijk ook meer asielzoekers/statushouders geplaatst zullen worden in Berkelland?

Graag antwoorden met ja of nee.

Antwoord:

Nee, de fair share verdeling genoemd in de Achterhoekse Aanpak Wonen, Welzijn en Zorg gaat niet over de verdeling van statushouders (asielzoekers met een verblijfsvergunning). Statushouders worden verdeeld tussen gemeenten volgens een door de Rijksoverheid opgelegde taakstelling. We sluiten niet uit dat op termijn binnen de regio samengewerkt wordt in de verdeling van alle aandachtsgroepen. Door de fair share

Toelichting:

- 1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.*
- 2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.*
- 3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.*

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

doelgroepen, statushouders en vluchtelingen in zijn geheel te bezien en verdelen. Dat is nu geen onderdeel van de besluitvorming.

Toelichting:

- 1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.*
- 2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.*
- 3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.*

Vraag:

In bijlage 1 staat dat het ook een optie wordt om bestaande woonvoorraad om te toveren naar levensloopgeschikte woningen. Wij hebben hier onze twijfels over. Het is goed dat bijvoorbeeld in appartementen een traplift of lift wordt toegevoegd. Maar wij zien wel problemen bij het opsplitsen van eengezinswoningen. Juist die woningen horen vrij te komen voor de woningzoekenden, de toekomstige gezinnen van Berkelland. Die voorraad moet niet kleiner worden.

Hoe gaat het college ervoor zorgen dat bij dergelijke woonaanpassingen de bestaande woonvoorraad van eengezinswoningen niet kleiner wordt?

Antwoord:

De vraag verandert; er zijn veel één- en tweepersoonshuishoudens (alleenstaande jongeren en ouderen) op zoek naar een woning, terwijl de woningvoorraad voor een groot deel bestaat uit ruime gezinswoningen. Door grotere eengezinswoningen te splitsen ontstaan er nieuwe wooneenheden. Bijvoorbeeld kan er van één eengezinswoning, één begane grondwoning voor senioren en één bovenwoning voor een jongere gecreëerd worden. Uiteraard is er aandacht voor voldoende voorraad grote eengezinswoningen. Door meer woningen voor ouderen te realiseren, willen we ook doorstroming bereiken, waardoor er ook weer meer woningen voor gezinnen beschikbaar zijn.

Vraag:

Wanneer is een terugkoppeling mogelijk van: "Daarnaast ontwikkelen we een aanpak voor het verbeteren van de bestaande woningvoorraad en inventariseren we de geschikt te maken bestaande woningvoorraad."

Antwoord:

Na vaststelling van de Achterhoekse Aanpak Wonen, Welzijn en Zorg wordt er een gezamenlijk uitvoeringsprogramma opgesteld. De Achterhoekse Aanpak betekent niet dat alle gemeenten hetzelfde moeten doen. Er is ruimte om plannen te verdelen, lokaal hieraan invulling te geven en op die manier van elkaar te leren.

Vraag:

Als we het toch hebben over plannen die gaan over 2100 dan kunnen wij het ook hebben over dat de vergrijzing en de zorgnood weer zal dalen. Hoe wordt hier rekening mee gehouden?

Antwoord:

We herkennen geen plannen die gaan over 2100 in de Achterhoekse Aanpak Wonen, Welzijn en Zorg. De Achterhoekse Aanpak houdt rekening met een veranderende zorgvraag, bijvoorbeeld door flexibele woonvormen te introduceren. Ook kan de uitvoering altijd worden bijgesteld op basis van de laatste prognoses.

Vraag:

In de raadsvergadering van 9 december werd ook gesproken over de prioritaire woningbouw en dat deze moet worden aangesloten op het elektriciteitsnet. In een brief van demissionair minister Hermans aan de Tweede Kamer op 6 oktober werd er gesproken van een wachtrij van 14.000 grootverbruikers op het bestaande elektriciteitsnet. Het is geen fabel dat het elektriciteitsnet steeds meer overbelast raakt.

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Hoe gaat het college, in samenspraak met andere belanghebbende corporaties, ervoor zorgen dat de nieuwe (en bestaande) woningbouw in Berkelland wél op een stabiel net wordt aangesloten?

Antwoord:

Vanaf 1 januari 2026 treedt het nieuwe prioriteringskader van de ACM (Autoriteit Consument en Markt) in werking. Waar tot op heden alleen aanvragen voor grootverbruikers langs dit prioriteringskader werden gelegd, zal dit vanaf juli 2026 ook gelden voor alle aanvragen voor kleinverbruikaansluitingen. Praktisch betekent dit dat alle aanvragen voor zowel groot- als kleinverbruik langs hetzelfde kader worden getoetst en plek gaan krijgen op de bestaande wachtlijsten. Op basis van dit kader valt een aanvraag in één van de volgende categorieën in volgorde van belangrijkheid:

1. Congestieverzachtters
2. Veiligheid (noodhulp, acute zorg, telecom, etc.)
3. Basisbehoeften (woningbouw, onderwijs, warmtevoorziening, etc.)
4. Geen prioriteit. (zakelijke aansluitingen, openbare laadvoorzieningen, etc.)

Alle aanvragen op de wachtlijst voor de grootverbruikers plus alle nieuwe aanvragen voor groot- en kleinverbruik zullen worden getoetst op basis van dit kader en hiermee een plek vinden op de bestaande wachtlijst. Woningbouw valt in categorie 3 – basisbehoeften. Het is dus aangemerkt als prioriteit, maar aanvragen in categorie 1 & 2 zullen voorrang krijgen. Dat deze aanvragen op een wachtlijst komen te staan is een zekerheid. Hoe lang deze wachttijden zullen oplopen is nog onbekend. Hier hebben wij dan ook geen invloed op. De aanvragen voor kleinverbruikaansluitingen zullen vanaf 1 juli actief op de wachtlijst worden geplaatst. Liander heeft zelf nog niet duidelijk hoe dit proces ingericht gaat worden en geeft hierover in de loop van het eerste kwartaal 2026 uitsluitel.

Samen met onze partners gaan we proberen aanvragen zo vroeg mogelijk in het proces te doen om zo mogelijke vertraging in de uitvoering te voorkomen.

Of lopende woningbouwprojecten/aanvragen geraakt gaan worden door deze nieuwe werkwijze hangt onder andere af van de restcapaciteit op het net en verschilt per regio. Liander is bezig dit nu in beeld te brengen. Vooralsnog gaan wij er van uit dat Liander de gemaakte afspraken kan nakomen.

Vraag:

In het RPA toekomstbeeld 2100 van de Achterhoek staat dat grote delen grond zullen worden opgekocht door de corporatieve grondbank, die samenwerkt met o.a. staatsbosbeheer en natuurmonumenten. Ook in de Ontwerp Nota Ruimte zijn veel delen van onze leefomgeving gemarkeerd als N2000 of beschermde natuur. Waarbij natuurlijk strikte regels gelden mbt bouwen en wonen. Als er, zoals omschreven in beide documenten, veel grond in Berkelland is dat beschermd is.

Welke regels gelden bij het bouwen in de buurt van beschermde natuur? Hoe gaat het college ervoor zorgen dat er voldoende woningen gebouwd kunnen worden?

Antwoord:

Bij projecten die effect kunnen hebben op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden moet worden onderzocht of daarvan sprake is en of een natuurtoestemming vereist is. Het bevoegd gezag voor deze natuurtoestemmingen berust bij de provincie. Overigens bevinden zich binnen Berkelland geen Natura 2000-gebieden, maar wel gebieden die behoren tot het door de provincie begrensde Gelders

Toelichting:

1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO). Ook voor ontwikkelingen in die gebieden kan nader onderzoek op het effect van projecten aan de orde zijn. Het is binnen GNN en GO dus niet per definitie onmogelijk om woningen te bouwen, maar daarvoor geldend dan wel de nodige randvoorwaarden die verband houden met de in die gebieden te beschermen kwaliteiten.

Vraag:

Hoe gaat het college ervoor zorgen dat bij het plaatsen van urgente woningzoekenden, zoals kwetsbare jongeren of vrouwen vanuit een gewelddadige thuissituatie, op de juist plek geplaatst worden? Voor jongeren is het van belang dat zij dicht bij hun vertrouwde omgeving blijven, want heen en weer reizen met het bestaande openbaar vervoer is geen doen.

Antwoord:

Bij het plaatsen van urgente woningzoekenden wordt individueel beoordeeld wat iemand nodig heeft om veilig en stabiel te kunnen wonen. Bij jongeren wordt bijvoorbeeld gekeken naar het belang van nabijheid van school, werk en hulpverlening en bij slachtoffers van huiselijk geweld wordt veiligheid leidend gemaakt. Bij plaatsing wordt ook gekeken naar bereikbaarheid. Waar nodig worden afspraken met corporaties of zorgpartners aangescherpt om te zorgen dat kwetsbare groepen niet onnodig ver van hun vertrouwde omgeving worden geplaatst.

Vraag:

Wanneer een zorgindicatie van beschut/beschermd wonen van een jongere afloopt, en deze jongere niet voor het beëindigen van deze indicatie een woning toegewezen krijgt. Betekent dit dan dat deze jongere terug moet naar zijn/haar ouderlijk huis?

Antwoord:

Nee, het aflopen van een indicatie voor beschermd of beschut wonen betekent niet automatisch dat een jongere moet terugkeren naar het ouderlijk huis. Het college zet in op tijdige uitstroombegeleiding en maatwerk om te voorkomen dat jongeren zonder passende woonplek komen te zitten. Als er op het moment van uitstroom nog geen woning beschikbaar is, wordt samen met de zorgaanbieder gekeken naar verlenging van verblijf, tijdelijke opvang of andere passende oplossingen. Eventuele signalen over knelpunten in de beschikbaarheid van woningen worden meegenomen in de afspraken met corporaties en regionale partners.

Vraag:

“Spreiding van woonvormen voor aandachtsgroepen: door nieuwe woonvormen voor aandachtsgroepen regionaal te spreiden, voorkomen we overbelasting in bepaalde gemeenten en zorgen we voor een evenwichtige verdeling van de beschikbare capaciteit.”

Bij het passend plaatsen van ouderen die zorg nodig hebben, hoe wordt er gezorgd dat deze ouderen in de buurt blijven van zijn/haar leefomgeving?

Antwoord:

De regionale spreiding van woonvormen voor aandachtsgroepen betekent niet dat ouderen die zorg nodig hebben buiten hun eigen leefomgeving worden geplaatst. Het uitgangspunt blijft juist dat door de regionale spreiding ouderen zo veel mogelijk in of nabij hun vertrouwde buurt kunnen blijven wonen.

Vraag:

Wat is het aandeel statushouders/asielzoekers binnen de urgente doelgroep?
Gaarne cijfers van Berkelland maar ook vanuit de samenwerkende gemeenten.

Antwoord:

Statushouders en asielzoekers maken geen deel uit van de door het Rijk aangewezen urgente doelgroepen. In 2024 heeft ProWonen 6,7% van de verhuurde woningen toegewezen aan statushouders. In 2023 was dit 7,3%. We hebben geen cijfers van omliggende gemeenten.

Toelichting:

- 1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.*
- 2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.*
- 3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.*